

[contributors.ro](https://www.contributors.ro)

Putin e învins în fiecare zi, iar Ucraina devine o mare națiune. Nu cred că Transnistria o să se implice în război. Interviu cu analistul Armand Goșu

contributors

26-33 minutes

Contributors: Cu o majoritate covârșitoare de voturi, la 15 februarie, Duma de Stat a votat o rezoluție prin care-i cere președintelui Vladimir Putin să recunoască independența regiunilor separatiste din estul Ucrainei, Donețk și Lugansk. La 21 februarie, la Kremlin a avut loc o ședință a Consiliului de Securitate, unde s-a discutat acest subiect. Seara, Putin, într-un lung discurs televizat, plin de referințe istorice, spune că recunoaște independența celor două republici separatiste, create de Rusia în 2014 în Donbass. Imediat, la ora 5 în dimineața de 24 februarie, Putin anunță invadarea militară a Ucrainei. A fost, practic, o declarație de război televizată. A fost un pas care a luat multă lume prin surprindere, deși fusesem preveniți. Au urmat mai bine de două săptămâni de război, un val de refugiați de peste 2 milioane de ucraineni, fără precedent în Europa de la al Doilea Război Mondial și crime de război, populație civilă bombardată. Emoția e foarte puternică în toată lumea. Peste câteva săptămâni, răul,

războiul poate că se va banaliza, iar refugiații vor fi devenit un fapt obișnuit în viața noastră. Ne obișnuim cu toate.

Dacă v-aș întreba când se încheie războiul, mi-ați răspunde că nu știți. Vreau însă să știu la ce evoluții sunteți mai atent în Ucraina? Ce este important de urmărit?

Armand Goșu: Mai bine că nu m-ați întrebat, acum m-aș teme să avansez scenariii. Sunt prea multe necunoscute. Dar m-aș încumeta să spun că această fază de maximă intensitate a operațiunilor se va încheia nu peste mult timp, poate 2-3 săptămâni. Cel târziu la mijlocul lunii aprilie. Spun asta pentru că toate efectivele militare, undeva în jur de 180-190.000 de oameni, masate la frontiera cu Ucraina, participă astăzi la lupte. Chiar dacă Rusia va aduce mercenari din Siria și Serbia, ea nu va reuși să crească prea mult presiunea. Pierderile rusești, în morți și răniți, sunt foarte mari. Deja au anunțat că retrag militarii în termen de pe front, acei adolescenți îngroziți de ororile războiului, și trimit militari cu contract. Vladimir Putin a cerut procuraturii să ancheteze de ce au fost trimiși să lupte militari în termen. Chiar dacă din Orientul Îndepărtat și Siberia se îndreaptă spre Ucraina unități militare, această concentrare nu se poate extinde. Rusia are un teritoriu foarte mare care trebuie apărat, mai ales într-un moment în care relațiile cu NATO sunt atât de tensionate.

În următoarele zile și săptămâni, în teatrul de operațiuni urmărit, concentrarea de trupe pentru asedierea Kievului. Din punct de vedere militar, asediul pune mari probleme lui Putin. E greu de încercuit, suprafața este foarte mare. În Kiev sunt circa 200.000 de militari ucraineni, unii antrenați pentru gherilă urbană. Ca să cucerești orașul ți-ar trebui de trei ori mai multe efective, acesta ar fi raportul, asta se învață în academiile militare. Însă, rușii n-au de

unde să aducă 600.000 de oameni. Presupun că asediul e mai mult un instrument de presiune și el va fi combinat cu negocierile care au loc în Belarus, între delegația rusă condusă de Vladimir Medinski, consilier prezidențial și Leonid Sluțki, președintele Comitetului Dumei pentru relații externe și delegația ucraineană, în frunte cu David Arahamia, șeful facțiunii *Sluga naroda* din Radă, Aleksei Reznikov, ministru al Apărării și Mihail Podoleak, consilier prezidențial.

Alt plan pe care-l urmăresc este în zona ocupată, tentativa rușilor de a forma republici separatiste, după modelul înființării Donețk și Lugansk în 2014. Deocamdată încearcă la Herson. Poate și la Melitopol. Zona de importanță pentru aprovizionarea cu apă a Crimeii, care altfel se transformă în Sahara. E o socoteală proastă, populația chiar dacă este rusofonă nu va participa și nu cred că va permite formarea acestor republici separatiste. Anul 2014 nu se va mai repeta, chiar dacă se reia difuzarea televiziunilor rusești care fac o propagandă foarte agresivă.

Foarte important, poate decisiv pentru soarta războiului, de asta vă recomand să urmăriți, e situația politică din Rusia. Din cauza sancțiunilor economice draconice, pe fondul eșecului evident al Blitzkrieg-ului, susținerea pentru război, care este acum mare, de aproximativ 2/3 din populație, o să scadă. Trebuie însă ceva mai multă imaginație din partea Occidentului pentru a sparge barajul informațional.

Contributors: Deci 66% dintre ruși susțin războiul? Asta este cifra oficială?

Armand Goșu: Nu sunt cifre oficiale. Este un sondaj al Centrului Levada, considerat de autorități "agent străin" și este realizat după

Începerea războiului. Sondajul oferă rezultate previzibile: 66% aprobă războiul, iar 25% se opun războiului. Cei care sunt împotriva invaziei rusești sunt tineri educați, oameni care se informează din surse alternative. Dintre aceștia doar 3% consideră Rusia vinovată pentru invazie, 14% cred că este Ucraina. Iar marea majoritatea a populației, aproximativ 60% este convinsă că SUA este de vină pentru izbucnirea războiului dintre Rusia și Ucraina.

Contributors: Și cota de popularitate a lui Putin?

Armand Goșu: A crescut și crește în continuare. Era la 65% în decembrie – vorbim de cei care aprobă activitatea președintelui – și a crescut în februarie la 70%; presupun că după începerea războiului va urca la cel puțin 75%. Probabil că nu va mai crește la peste 90%, cum a fost după anexarea Crimeii, dar este oricum foarte mult, ceea ce confirmă eficiența propagandei Kremlinului. Deci, invadarea Ucrainei se bucură de un suport popular solid în societatea rusă, iar acesta este un factor care trebuie luat în calcul. Puterea a desființat postul de radio Ecoul Moscovei și canalul de televiziune Dojd TV, a blocat site-urile BBC, Svoboda, The Insider, Meduza și alte câteva. Statul blochează rețelele sociale, Facebook, twitter, Instagram, așa că nu mai există sursă alternativă de informație. Informația alternativă este interzisă prin lege, poți să faci până la 15 ani de închisoare pentru răspândirea de informații despre mersul războiului. Nu uitați că 2/3 din populație este prizoniera surselor de informații controlate de Kremlin, că în acest moment nu mai există presă decentă, adecvată, în Rusia. Redacțiile s-au transformat în centre de propagandă.

Nu mă aștept la manifestații de amploare în următoarele zile, orice

tentativă de protest va fi sancționată cu ani grei de închisoare. Deocamdată, în orașele din Rusia, la demonstrații abia dacă se adună câteva sute de manifestanți, majoritatea tineri educați. Doar dacă Occidentul va reuși să spargă această bulă informațională în care trăiesc rușii, pe fondul degradării nivelului de trai, putem imagina proteste mai consistente.

***Contributors:* Unii comentatori afirmă că Putin este nebun, așa că au invitat în studio-uri în loc de kremlinologi și experți pe Rusia, psihologi și psihiatri. Alții au spus că Putin e profund irațional, deci nu poate fi explicat și nici înțeles. Cum explicați decizia lui Putin de a declanșa războiul împotriva Ucrainei? Nu l-a putut nimeni împiedica?**

Armand Goșu: Poate că e bolnav, dar nu cred că Putin e nebun, cred că deciziile lui țin de o anumită raționalitate și consecvență. Faptul că e imprevizibil, nu-l face irațional.

Decizia de atacare a Ucrainei nu are ceva excepțional în ea. Se încadrează în tipul de comportament al lui Putin. Doar dimensiunea ofensivei, lățimea frontului, obiectivul strategic și tacticile adoptate pot să ridice semne de întrebare, să genereze discuții și să stârnească dezbateri. În specificul regimului putinist trebuie căutată principala cauză care a condus la decizia de declanșare a războiului. A mai contat și felul în care se adoptă deciziile la Kremlin, precum și evaluările greșite ale consecințelor. Într-o autocrație personalizată cum este Rusia nu există libertate de exprimare, nu există surse alternative de informare, nu se pot compara diferite puncte de vedere pentru a lua decizii pe baza concurenței între diferite opinii. La vârful piramidei puterii din Rusia nu există puncte de vedere diferite.

Și mai grav este faptul că nu mai există expertiză autentică. Expertii veritabili au fost înlocuiți cu incompetenți loiali și veseli. Principalul obiectiv al acestora este să obțină rente din partea puterii. Proastă guvernare este peste tot, nu doar în acest domeniu. Însă, aici, în politica externă și de securitate efectele proastei guvernări sunt amplificate de invocarea secretului de stat, controlul militarizat din instituții, pregătirea intelectuală extrem de precară și nivelul cultural jalnic al celor care participă la luarea deciziilor.

***Contributors:* Să înțeleg că Putin ia singur deciziile importante? Vorbesc de zona de politică externă, apărare.**

Armand Goșu: Nu ia singur deciziile. E o mașină uriașă în spatele Administrației prezidențiale care pregătește aceste decizii, sunt munți de hârtie acolo.

În materie de politică externă și securitate, la conturarea deciziilor participă consilierii președintelui, diverși referenți din administrația de la Kremlin, ministerele Apărării și de Externe, serviciile secrete, FSB, SVR și GRU. Au dispărut, însă, cercetătorii din institute și asociații, ziariștii, universitarii, practic toți cei care aveau o autonomie mai mare față de putere și – cel puțin teoretic – ar fi putut propune abordări mai moderate. Acum, deciziile de politică externă și securitate sunt pregătite în cercuri ultra-închise, în absolută secretomanie, de către persoane lipsite de expertiză reală, dacă nu cumva total incompetente. Asta explică calitatea precară a scenariilor prezentate lui Putin. Ce vă spun eu acum, nu-l face pe Putin mai puțin responsabil de decizia de a invada Ucraina. Doar încerc să explic cum a fost posibilă o așa decizie.

***Contributors:* Deci Putin chiar ar crede minciunile asiduu**

promovate despre regimul fascist de la Kiev, despre Ucraina-colonie americană?

Armand Goșu: Aici cred că serviciile sunt vinovate, pentru că falsifică, răstălmăcesc...date publice, într-un fel în care să-i placă lui Putin. Prin acest sistem de filtrare a informațiile ele reușesc să-i consolideze propriile prejudecăți și stereotipuri. Putin a crezut în propria propagandă. Că Ucraina este o colonie americană, că rușii și ucrainenii sunt un singur popor, că oamenii de rând vor în *ruski mir*, dar o elită vândută Vestului nu-i lasă acolo, că Ucraina e divizată într-un vest naționalist și un est pro-rus și că ar putea repeta isprava din 2014, când a anexat Crimeea fără să tragă un foc de armă. Retragerea americană din Afganistan i-a întărit convingerea că America e într-un declin profund iar Washington-ul va face puțină gălăgie la început, pentru ca apoi să revină la *business as usual*. Acestea erau premisele greșite de la care pleca evaluarea situației din Ucraina. Pe baza acestei evaluări s-a stabilit planul de invadare al Ucrainei. Astfel de erori dramatice se întâmplă adesea în regimuri autoritare, militarizate. Asta făcea și Securitatea cu Nicolae Ceaușescu.

Asta explică de ce Putin a fixat obiective strategice și a stabilit tactici care au condus la eșecuri politico-diplomatice și militare și la mari pierderi de oameni și tehnică militară.

După două săptămâni de la începerea invaziei în Ucraina, Putin a ordonat suspendarea și arestarea conducerii Serviciului Cinci din FSB. După revoluția colorată din Georgia, în 2004, în cadrul FSB s-a înființat celebrul DOI (*Departament Operativnoi Informații*) care acoperă fostele republici sovietice, în frunte cu generalul Serghei Beseda, aflat astăzi în arest la domiciliu, acuzat că a deturnat banii pentru operațiunile secrete din Ucraina. DOI nu face spionaj clasic,

ci sprijină politicienii pro-ruși în alegeri, îi ajută să promoveze în carieră pe funcționarii pro-Kremlin. DOI a fost și este activ în Ucraina, în Moldova, Belarus. Sunt cunoscute unele operațiuni ale lor din aceste foste republici sovietice. Agenții ruși au dat dovadă de multă inventivitate, au creat site-uri pe care au postat documente false tensionând relațiile dintre fostele republici sovietice. FSB s-a implicat activ în acțiunile împotriva Euro-Maidan-ului de la Kiev. Generalul Beseda s-a deplasat personal acolo chiar în zilele în care au fost împușcați protestatarii. El a fost printre primii generali FSB incluși pe lista de sancțiuni a SUA și UE, încă din vara 2014. Cred că general-colonelul Beseda este principalul responsabil pentru eșecul invadării Ucrainei, intoxicându-l pe Putin cu date false. La cât sunt de corupte serviciile secrete, nu exclud că acuzațiile privind deturnarea fondurilor operative se bazează pe ceva probe.

Dar nu cred că Putin își face iluzia că poate arunca întreaga responsabilitate pe umerii lui Beseda, de care de altfel a și fost apropiat. Generalul Serghei Beseda a ajuns la conducerea DOI în 2004, plecând de la Administrația prezidențială.

Care era planul de invazie al lui Putin?

Majoritatea comentatorilor afirmă că Putin a pariat pe Blitzkrieg, pornind de la premise eronate. A crezut că președintele Vladimir Zelenski, cu o cotă scăzută de încredere, de 25%, fie va fugi, fie va fi abandonat de colaboratorii cei mai apropiați, astfel încât va pierde puterea. Socoteală greșită. Zelenski a rămas în capitală și conduce apărarea țării alături de miniștri și generali. A dovedit că știe să comunice foarte bine, pe trei planuri: mesaje video de mobilizare și încurajare către ucraineni, armată și populație civilă; mesaje pentru militarii ruși dar și pentru diferite categorii sociale și

profesionale din Rusia, explicându-le ce se întâmplă în Ucraina. Și al treilea plan: mesaje către Occident, zeci de interviuri emoționante pentru presa din Vest câștigând opinia publică internațională de partea Ucrainei, discursuri puternice în Parlamentul european, în Parlamentul britanic și în cel polonez care au fost aplaudate de deputați în picioare, minute bune. Zelenski a reușit să-i însuflețească pe ucrainenii încă din primele ore ale atacului rusesc și să le transmită încredere, puternice sentimente patriotice și dorința de victorie. În dimineața zilei de 24 februarie s-au format cozi de zeci și sute de metri la comisariatele militare unde tineri și bătrâni se înscriau voluntari. În curând, cota de popularitate a lui Zelenski a crescut la peste 90%. La fel de mulți ucrainenii cred acum în victoria în fața Rusiei.

Putin mai era convins că militarii ucrainenii vor dezerta în număr mare, pornind de la evaluări ale FSB care folosea niște sondaje de opinie mai vechi care indicau că 40% din populație nu va lupta să-și apere țara. Realitatea a fost cu totul alta. Putin credea că populație civilă, ucrainenii de rând vor întâmpina cu flori armata "eliberatoare". Evaluare total greșită. Chiar în satele și micile orașe ocupate, populația civilă protestează, blocând coloanele de militari ruși cu mitinguri la care flutură steagul Ucrainei și cântă cântece patriotice. Iar acest lucru se petrece în zonele de est și de sud, cu populație rusofonă.

Spuneți că Putin a evaluat greșit situația din Ucraina, starea de spirit a armatei, a populației, personalitatea excepțională a președintelui Zelenski. Asta explică eșecul Blitzkrieg sau mai sunt și alți factori?

Clișeele și stereotipurile l-au împiedicat pe Putin să înțeleagă Ucraina. Însă pentru eșecul Blitzkrieg au concurat mai multe

elemente. Cred că modelul care se predă în academiile militare este ocuparea Groznîi și a Bagdadului de către americani. Asta presupune distrugerea în primele ore ale invaziei a centrelor de comandă. Rușii au pretins că le-au bombardat. Ministerul Apărării de la Moscova a dat și un comunicat, cu 75 de centre distruse în prima zi. În realitate, centrele de comandă funcționează. Este clar că rușii le-au ratat, deci nu au avut informații privind amplasarea lor. Greșeală de *intelligence* și planificare. Rușii au mai pretins că au distrus aeroporturile și aviația militară ucraineană. Nu mai puțin de 56 de aparate de zbor ucrainene se află la sol, ceea ce reprezintă cea mai mare parte a flotei, care se dovedește a fi intactă. Că au distrus dronele Bayraktar și depozitele de rachete anti-tanc Javelin. Cu toate acestea, Bayraktar și Javelin fac ravagii printre forțele rusești, distrug coloane de blindate, aruncă în aer tancuri. Reușita Blitzkrieg presupunea și o componentă de desant, în nordul Kievului, cu ocuparea unui aeroport pe care să aterizeze trupele speciale care urmau să ocupe centrul capitalei. Și această operațiune a eșuat. Tentativele de asasinare ale lui Zelenski au eșuat și ele. Nu există defecțiuni la nivelul elitei politice, administrative, a oamenilor de afaceri, nimeni n-a trecut de partea Rusiei. Până și Viktor Medvedciuk, apropiatul lui Putin, care ar fi putut să conducă un guvern marionetă, a fugit din Kiev și e de negăsit.

Mai era un politician ucrainean, despre care serviciile britanice de intelligence afirmă că ar putea conduce un guvern marionetă.

Da, Muraev.... Evgheni Muraev. Din politician pro-ruse, războiul l-a transformat în naționalist ucrainean.

Soluția pe care o au la îndemână forțele de ocupație ar fi fostul

președinte Viktor Ianukovici, care se află la Minsk. Nu exclud un scenariu în care o instanță de judecată din Ucraina decide că în 2014 ar fi fost o lovitură de stat, și-l declară pe Ianukovici președinte legitim. N-are șanse să se mențină la putere. Doar dacă rușii ar aduce un milion de soldați, cu posturi de jandarmi în fiecare sat și lagăre de concentrare care l-ar face invidios până și pe Stalin.

Dacă-mi dați voie, la cauzele care au condus la eșecul Blitzkrieg aș mai adăuga una foarte importantă, anume ajutorul Occidentului. Fără susținerea cu arme, muniție, *intelligence* ce am văzut în teatrul de operațiuni n-ar fi fost posibil.

Chiar dacă e eșuat Blitzkrieg-ul, armata rusă a înregistrat victorii mai mici, a avansat din mai multe direcții. Puteți face un rezumat al celor două săptămâni de operațiuni militare?

Armata rusă a atacat pe un front foarte lung, peste 800 de km, în est, de la Sumî până la Mariupol, principalul port la Marea Azov. Lupte violente s-au concentrat în trei zone, Sumî, Harkov și Mariupol. Rușii au eșuat în tentativa de a încercui Sumî și Harkov, pe care le bombardează de peste o săptămână. Nu e vorba de centre de comandă sau cazărmi militare, e vorba de blocuri, piețe, deci rușii bombardează cu rachete populația civilă. Poate că Putin nu visa la o primire cu flori, însă cu siguranță că nu se aștepta la așa o rezistență și o mobilizare a civililor împotriva invaziei. Tocmai pentru că acolo sunt mulți etnici ruși. De altfel 75% din populația Harkov este rusofonă. Harkov are valoare simbolică, este al doilea oraș din ca mărime, după Kiev, cu 1,5 milioane locuitori și a fost vreme de peste un deceniu capitala Ucrainei sovietice. Deci, practic, armata rusă care tocmai bombardează cartierele de locuințe din Harkov, ar putea fi acuzată de genocid împotriva

rușilor. Cea mai dramatică este însă situația orașului port Mariupol, asediat de 10 zile, unde se află 400.000 de oameni, și unde este catastrofă umanitară. Pentru ruși, drumul care unește Donețk cu Crimeea trece prin Mariupol, de unde și disperarea cu care vor să-l cucerească.

Dinspre sud, dinspre Crimeea, este un al doilea front, unde rușii au înregistrat singurele succese notabile în primele zile. Au ocupat Melitopol, spre vest, Herson, acum avansează spre Nikolaiev. Există scenariul ca dacă pică Nikolaiev, să înainteze spre vest, spre Odessa care ar putea fi asediată din trei părți, dinspre mare, dinspre Transnistria, și Nikolaiev.

Ar putea fi Moldova următoarea țintă a rușilor? E o ipoteză destul de vehiculată în presa internațională.

Moldova e foarte prudentă. Nu vrea să ostilizeze Rusia suplimentar. Guvernul de la Chișinău a făcut admirabile eforturi ca să facă față valului de refugiați. Cancelariile lumii, presa internațională nu conțin s-o laude pentru compasiunea manifestată față de drama Ucrainei. Primește ajutoare din Occident. Însă, soarta ei depinde de Ucraina. De cât de bine va rezista Ucraina în fața ofensivei rusești. Dacă după această eroică rezistență, Ucraina va fi integrată în clubul occidental, atunci va fi și Moldova. Dacă nu va fi, atunci nici Moldova nu are șanse. România nu are capacitate de lobby ca să creeze o susținere serioasă pentru integrarea Moldovei. Chișinăul are susținerea Berlinului și Parisului. Totuși, pentru Franța și Germania, Moldova e un simplu pion pe tabla de șah, într-un meci mai mare, cu Rusia. Oricum, nu cred că se pune problema aderării la UE, înainte de soluționarea dosarului transnistrean. Doar o victorie ucraineană ar putea obliga Rusia să se retragă din Transnistria și astfel s-ar crea

un context favorabil evacuării FSB-ului de la Tiraspol.

În contextul invaziei rusești, și liderii transnistreni sunt foarte prudenți. Grupul Șerif care controlează economia și scena politică transnistreană are afaceri în Ucraina, România, Germania, ar fi fericit să scape din cleștele serviciilor secrete rusești. Cu siguranță că oligarhii transnistreni nu vor să-și riște averea și viața și să se scufunde odată cu Putin.

După evoluția operațiunilor militare din sud, nu cred că rușii mai au resurse să asedieze Odessa. Deocamdată n-au ocupat nici Nikolaiev. Iar dacă va fi asediată Odessa, cine să participe la operațiune din Transnistria? Cei 1400 de militari din trupele de menținere a păcii? Cei aproape 500 de militari care păzesc depozitele de muniție de la Cobasna? Cei 10.000 de militari transnistreni, care nu sunt echipați și nici antrenați corespunzător? Deși nu o exclud cu totul, nu cred foarte tare într-o implicare a transnistrenilor în asediul Odesei.

Ați vorbit despre teatrul de operațiuni din sud, despre cel din est, a mai rămas atacul dinspre nord, dinspre Belarus, în direcția Kiev.

Dinspre Belarus trupele rusești avansează în două direcții, capitala Kiev, iar dinspre Gomel spre Cernigov. Nici unul dintre ele nu este încercuit. Rușii concentrează mari resurse umane și tehnică militară ca să asedieze Kievul. Capitala are peste 3 milioane de locuitori, are suburbii întinse. Sunt multe trupe și voluntari pregătiți pentru gherilă urbană. Afirmările ministrului Serghei Șoigu, că Rusia o să aducă 16.000 de mercenari sirieni specializați în gherilă urbană și alte câteva mii de mercenari din Serbia, sunt mai degrabă de uz intern. Deocamdată, Șoigu n-a reușit să-i plătească

pe mercenarii ruși din Wagner ca ei să lupte în Ucraina.

Ce vrea Putin de la Ucraina? Care sunt cererile rușilor? Ce ar putea să primească pentru a suspenda invazia?

Moscova, prin Putin, ministrul de Externe Lavrov sau Dmitri Peskov, purtătorul de cuvânt al Kremlinului, a anunțat de mai multe ori principalele cereri: Ucraina să nu intre în NATO, deci să fie neutră; demilitarizarea și *denazificarea*, precum și recunoașterea anexării Crimeii și a independenței Donbass-ului. A mai fost menționat – tot ca o condiție – un guvern marionetă sau măcar pro-rus, în frunte cu fostul premier Mikola Azarov sau cu Medvedciuk. Guvern care să re-orienteze Ucraina spre Răsărit și să predea Moscovei o listă cu politicieni indezirabili. Că serviciile rusești pregătesc decimarea actualei elite ucrainene și înlocuirea ei cu una loială Kremlinului, nu există nici un dubiu. În fond, *denazificarea* la asta se referă, la decimarea elitei pro-occidentale.

Asta cere Putin. Poate să spere, însă, la foarte puțin. Probabil la un statut de neutralitate. Cel puțin în timpul vieții lui Putin.

Demilitarizare, adică reducerea forțelor armate ucrainene la o cifră simbolică, nu va fi acceptată de nici un politician ucrainean. Să fie predați Moscovei politicieni ucraineni, nu cred că se va întâmpla. Doar cei vânați de serviciile secrete rusești pe teritoriul Ucrainei să fie răpiți și transferați în Rusia, fără acordul guvernului de la Kiev. Recunoașterea anexării Crimeii... asta ar crea un precedent; sub presiunea forței militare, o să ceară și alte state schimbări de frontieră. Independența republicilor populare, da... pot să-mi imaginez că Zelenski o să negocieze cu separatiștii din Donbass, s-ar putea chiar să le accepte frontierele de la 23 februarie, adică înainte de invazie.

În absența unor victorii militare categorice care să forțeze conducerea de la Kiev să accepte ultimatumul rusesc și să semneze un acord prin care se obligă ca măcar o parte din aceste prevederi să le respecte, Putin încearcă să-i mobilizeze pe președintele Emmanuel Macron și pe cancelarul Olaf Scholz să pună presiune pe Zelenski ca acesta să accepte condițiile Kremlinului. Putin mai încearcă să folosească medierea Israelului și a Chinei, cu care însă ministrul ucrainean de Externe întârzie să discute.

Zelenski e o nucă tare nu doar pentru adversari ci și pentru aliați. În ultimele luni a fost sfătuit de nenumărate ori să facă concesii Rusiei, să fie mai maleabil, fiindu-i repetat că nimeni, nici NATO, nici SUA, nu vor veni să lupte pentru Ucraina. Berlinul și Parisul au încercat să-l convingă să accepte acordurile de la Minsk, pentru a detensiona relația cu Rusia.

Polonia cum se plasează?

Singurul aliat consecvent al Ucrainei a fost și este Polonia. Nu întâmplător din peste 2,5 milioane de refugiați, mai bine de 1,5 au ales Polonia. E cea mai mare criză a refugiaților din toată istoria Europei, în două săptămâni în Polonia au ajuns 1,5 milioane de oameni. În Germania în 10 luni, au ajuns aproape 1 milion de sirieni și era să cadă guvernul Angela Merkel. Nu cred că se știe în România, dar polonezii nu i-au cazat pe refugiați în săli de sport sau autogări, i-au luat acasă la ei. Nu am văzut niciodată o astfel de mobilizare. Suntem martorii formării unui bloc politic, presupun că și militar, polono-ucrainean care va domina Europa centrală și de est. Și va fi principalul partener al americanilor și britanicilor de pe continentul european.

România și-a consolidat și ea profilul. Președintele Iohannis a fost numit de către vicepreședinta SUA lider regional. Vin tot mai mulți soldați NATO în România.

E o diferență semnificativă. După summit-ul de la Varșovia, din iunie 2016, flancul estic al NATO s-a dezechilibrat dramatic în favoarea balticilor și a Poloniei. Până atunci se vorbea despre tandemul româno-polonez. După 2016 se vorbește despre tandemul România-Bulgaria. Nordul flancului estic a primit trupe, infrastructură într-o măsură sensibil mai mare decât țările de la Marea Neagră. Așa se face că astăzi, în Polonia sunt 10.000 de militari americani, iar în România 2000 – la care se mai adaugă 800, o forță operațională franco-belgiană comună, ca răspuns la invadarea Ucrainei. Deci, cu totul 2800 militari NATO, în condițiile în care România are cea mai lungă graniță cu Ucraina și este mult mai expusă amenințărilor Rusiei.

Ce va urma? Spuneți că rușii nu mai au rezerve materiale și umane ca să mențină acest ritm al ofensivei. Moralul trupelor e dramatic scăzut, iar pierderile sunt mari, din ce în ce mai mari.

Sunt prea multe necunoscute, ca să fac un inventar al scenariilor. Totuși, cred că Putin nu mai poate să-și atingă obiectivele. Poate că va încerca să înghețe situația pe front, peste câteva săptămâni. Nu cred că va reuși. Totuși, Ucraina nu e Transnistria. Și nu e vorba despre un conflict, ci despre cel mai mare război din Europa din 1945 și până astăzi. Putin va încerca să mimeze o victorie, pe care s-o vândă publicului intern și establishment-ului de la Moscova. Va prezenta concesiile pe care le smulge lui Zelenski drept o mare victorie. Dar și el și generalii lui vor înțelege că armata rusă măcinată de corupție și incompetență nu e

instrumentul care să-i permită o revanșă istorică în fața NATO. Cred că Ucraina nu mai poate scăpa din mână victoria, oricâte rachete și obuze ar mai trage armata rusă. Poate aviația rusă să facă covor de bombe ca în Groznâi. Cu orice bombă care explodează, rușii nu vor face decât să crească determinarea ucrainenilor de a lupta. Elita de la Kiev a câștigat mai întâi războiul pentru mintea oamenilor. Război pe care Putin l-a pierdut fără drept de apel. Ucrainenii au luptat cu arma în mână și au murit pentru valorile în care cred. Ei luptă și mor pentru valorile lumii libere. Prin asta au intrat pe poarta principală în istoria mare a lumii. Suntem contemporanii unor evenimente importante. Suntem martorii consolidării unei mari națiuni.

Europa de Est nu va mai arăta niciodată ca înainte. La rândul ei, Rusia nu va mai fi niciodată aceeași. Acum se încheie cu adevărat cel de-al Doilea Război Mondial. Este triumful ideii de libertate.

Cu o Ucraină puternică și prosperă, membră în clubul euro-atlantic, problema securității României dinspre Est va fi rezolvată pentru o generație.